

SMS > Στο άκουσμα της ευρωπαϊκής βράβευσης της «Νίκης» του, ο Χρήστος Χωμενιδής χοροπήδησε από τη χαρά του, όπως παραδέχεται. Από χαρά ξεχειλίζει και ο νέος του ήρωας, ο Τζιμς. Ένας γνήσια καλός άνθρωπος-«τυχηπιτά παραφάνια» στη σημερινή εποχή.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΩΜΕΝΙΔΗΣ «Οι ήρωές μου είναι αγόρια της απόλαυσης»

Συνέντευξη στην ΚΡΙΣΤΥ ΚΟΥΝΙΝΙΩΤΗ

“ Δεν θα μπορούσε η Ευρωπαϊκή Ένωση να με τιμήσει περισσότερο. Η τιμή ωστόσο δεν μονοπωλείται από τον Χωμ-Χωμ, ο οποίος παίρνει πολύ στα σοβαρά το έργο του μα καθόλου στα σοβαρά τον εαυτό του. Η τιμή ανήκει στην Ελλάδα, στη γλώσσα της και στους ανθρώπους της ”

Αρι φαιχθείς από τις Βρυξέλλες, όπου του απονεμήθηκε το Βραβείο Ευρωπαϊκού Μυθιστορήματος για τη «Νίκη» (εκδ. Πατάκη), ο Χρήστος Χωμενιδής μιλάει στην «Πτκ» για τα συναισθηματικά του, αλλά και για το νέο του βιβλίο «Ο Τζιμς στην Κυψέλη» (επίσης από τις εκδόσεις Πατάκη). Ένα απολαυστικό μυθιστόρημα, το οποίο μολοσασμένο με το χιούμορ του συγγραφέα, πατάει «κουμπάκια» που, συνδεδεμένα με τη σύγχρονη πραγματικότητα, ανάρθουν το φως σε ένα σωρό «φωνές» της με τα όποια καλά και άσχημα της. Γι' αυτό και μας αγγίζει, γι' αυτό και περνάμε υπέροχα με τον αξιόπιστο Τζιμ.

Π Μαθαίνετε ότι σας απονεμήθηκε το Βραβείο Ευρωπαϊκού Μυθιστορήματος για τη «Νίκη» σας. Η πρώτη αντίδρασή σας; Χάρηκα πάρα πολύ. Για την ακρίβεια, χοροπήδησα από τη χαρά μου.

Π Και η κόρη σας Νίκη, πώς αντέδρασε στο άκουσμα της βράβεισής σας για το «αφιερωμένο σ' εκείνη» βιβλίο με επίκεντρο τη συνονομαχία για τη Νίκη; Όπως ακριβώς και εγώ. Αγκαλιαστήκαμε, φιληθήκαμε και συνεχίσαμε το πρόγραμμά μας. Αλίμονο εάν ένα βραβείο-όσο σημαντικό και καλοδεχούμενο και αν είναι- μπορεί να αλλάξει την καθημερινότητά μας ή τον τρόπο που βλέπουμε ο ένας τον άλλον.

Π Πάμε στον τον αξιο-

λάτρευτο Τζιμ σας. Αν λογάρισα καλά, από τις ημερομηνίες που αναγράφονται στο τέλος του βιβλίου, κυοφορήθηκε εννέα μήνες-κάποιους του εγκλεισμού; Συνέλαβα τον «Τζιμ» στην Κυψέλη τον Μάιο του 2020. Μόλις είχε λήξει η πρώτη каранτίνα. Αρχισα να τον γράφω σχεδόν αμέσως και τον ολοκλήρωσα τον Μάρτιο του 2021. Σε χρόνο ρεκόρ για τα δικά μου δεδομένα. Οι λέξεις και οι φράσεις κυλούσαν νερά, γέμιζαν τις σελίδες. Προ-

φάνω όσα ήθελα να πω με αυτό το μυθιστόρημα υπήρχαν, απορυσταλλωμένα σχεδόν, μέσα μου. Συνέβαινε και κάτι άλλο: Η παρούσα πραγματικότητα-το εδώ και το τώρα-με πολιορκούσε, με ερέθιζε, με ενέπνευε. Επέλυσε καταπάνω μου προσού το ζήτησώ.

Π Γιατί επιλέξατε να μιλήσετε μέσω ενός θεατρικού έργου για ό,τι σήμερα μας αγγίζει πολιτισμικά; Ο «Τζιμς» στην Κυψέλη» θα μπορούσε πράγματι να ασκεί

ένα διαφορετικό επάγγελμα. Να είναι έμπορος ξηρών καρπών, ιδιοκτήτης ζαχαροπλαστικής, μικρομεσαίος επιχειρηματίας τέλος πάντων. Το ότι τον έκανα θεατρώνη εκκινεί από τη δική μου, εξ επαλών ονύχων, αγάπη για το θέατρο και για τους ανθρώπους του. Σήγουρα πάντως-σας δίνω τον λόγο της τιμής μου-δεν έχει καμία απολύτως σχέση με όσα θλιβερά αποκαλύφθηκαν τους πρώτους μήνες του 2021 για κάποιους, λίγους ευτυχώς, που κατείχαν κομβικές θέσεις στο ελληνικό θέατρο.

Π Ο τελευταίος των Μοϊκανών (αναλογικών) σ' έναν ψηφιακό κόσμο, ο οποίος του δείχνει το άσχημο πρόσωπό του (δεν θα κάνουμε σπόιλερ). Πόσο ζημιωμένα μπορεί να αποδειχτούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης σε προβληματικά «κέρσια»;

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης διανύουν ακόμα μια πολύ ταραγμένη παιδική-για να μην πω νηπιακή- ηλικία. Έχουν, προσωρινά ελπίζω, καταπέσει τα όρια ανάμεσα στο ιδιωτικό και στο δημόσιο. Εκατομμύρια άνθρωποι εκτίθενται και εκθέτουν. Καταναλώνονται και καταναλώνουν βουλιμικά. Υπάρχουν πώτερο στον κυβερνοχώρο παρά στις-με σάρκα και οστά- ζωές τους. Κάθε νόμοια, βεβαίως, έχει δύο όψεις. Χάρη στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ο κόσμος συναντιέται, σχετίζεται (έστω και εξ αποστάσεως), διασκεδάει τη μοναξιά του. Εκφράζεται, μοιράζεται εναισθησίες και ανησιές.

Η πιο αρνητική χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι οι συννοτάτοι λιθοβολισμοί. Οι δολοφονίες χαρακτήρων. Γνωρίζετε πόσοι έφηβοι έχουν υποστεί ανελέητο ψηφιακό μπουλίγινγκ. Κι ακόμα πιο πολλοί ενήλικες. Βαριά ένοχοι μερικοί. Εν πλήρη συγχύσει αθώοι οι περισσότεροι. Θύματα ενός στραβοπατήματος, μιας κακής τους στιγμής που μπορεί να ακυρώσει μια ζωή ολόκληρη.

Π «Οι άνθρωποι αποκαλυπτόμαστε ως η χειρότερη αρρώστια. Αφ' ης στιγμής εμφανιστήκαμε, μολύνουμε, ισοπεδώνουμε, αφανίζουμε ό,τι βρεθεί στον δρόμο μας» διαβάζουμε. Ανέναντι στην κυριολεκτική αρρώστια των ημερών μας-την πανδημία-ποιο πρόσωπό μας έχουμε δείξει έως τώρα, λέτε;

Έχουμε δείξει σχεδόν όλα μας τα πρόσωπα. Και τις καλούς, τις εννοαισθητικές, τις αλληλεγγύες. Και τις μισαλλοδοξίας, τις δεισιδαιμονίας, τις στεναιρας άρνησις. Εάν έπρεπε πάντως να μας βαθμολογήσουμε συνολικά, πιστεύω ότι θα περνούσαμε άνετα τις εξετάσεις. Στη μεγάλη μας πλειονότητα βρεθήκαμε και βρισκόμαστε, με αμφιγυλιαντες έστω και πτωγυρισματά, στη σωστή πλευρά της Ιστορίας. Οι άνθρωποι-ξέρετε-αποτελούν κινούμενες αντιφάσεις. Περιέχουν και το πρόβατο και το λιοντάρι και το φίδι και το πουλί. Κάποτε σούρονται με την κοιλιά στη λάσπη και κάποτε ψηπιτούν.

«Η τιμή ανήκει στην Ελλάδα»

Π Ο ήρωάς σας βρίσκει την απόλαυση στα πιο απλά. Ξεχειλίζει από χαρά. «Η χαρά αποτελεί δικαίωμά μας. Προορισμό μας», η πατρική «πυξίδα» του. Είναι «άνθρωπος του φωτός». Πώς θα ήταν ο κόσμος μας γεμάτος Τζιμδες Πατιδάκηδες;

Πολύ πιο ευφρόσυνος και συμπονετικός. Ένας κόσμος-ολάνθησιος κίπος, με μερικά βεβαίως παραγινωμένα φρούτα... Ο Τζιμς Πατιδάκης το μοιράζεται αυτό και με τον Αλέξανδρο Σπύραλη στη «Νίκη» και με τον Πάρη Κερκινό στον «Φοίνικα» και με τον Μενέλαο στον «Βασιλιά της». Όσο κι αν διαφέρουν σε χίλια πράγματα ανάμεσα τους, οι ήρωές μου είναι αγόρια της απόλαυσης. Καθόλου μίζεροι. Ελάχιστα σκοτεινοί.

Π Πώς περάσατε, αλήθεια, μαζί του (ξανα)ζώντας τη «σημερινή, ωστόσο»-Κυψέλη;

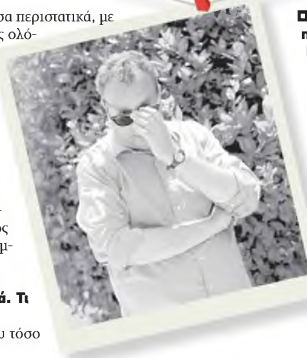
Θαυμάσια! Ανακαλύπτω την Κυψέλη κάθε μέρα κι ες άκω ζήσι εκεί όλα μου τα χρόνια. Θυμάμαι πάντα ένα ποίημα του Καβάφη: «Οικίας περιβάλλον, κέντρων, συνοικίας που βλέπω κι όπου περπατώ χρόνια και χρόνια. / Σε δημιούρ-

γηση μες σε χαρά και μες σε λύπες: με τόσα περιστατικά, με τόσα πράγματα. /Κι αποθηματοποιήθηκες ολόκληρο, για μένα.» Για τον Καβάφη ήταν η Αλεξάνδρεια. Για μένα είναι η Κυψέλη.

Π «Εκω γίνεις εκείνος ακριβώς που ήθελα πάντα να είμαι» λέει ο Τζιμς. Εσείς, σε αυτή τη φάση της ζωής σας, τι θα λέγατε;

Δεν θα έλεγα τίποτα. Θα έφτυνα τον κόρφο μου και θα κοιτούσα να αποδειχθώ αντίθετος της εינוιας που μου δείχνει εσχάτως η τύχη, κάνοντας το καλό. Βοηθώντας, εμπυσιώνοντας τους γύρω μου.

Π Σε λίγες μέρες αλλάζει η χρονιά. Τι αλλαγές θα θέλατε να φέριε; Να σημαίνει το τέλος της πανδημίας, που τόσο μας βασάνισε.

Π Κλείνοντας, ποιες είναι οι εντυπώσεις σας από την απονομή του Ευρωπαϊκού Βραβείου Βιβλίου στη «Νίκη», στις Βρυξέλλες.

Δεν θα μπορούσε η Ευρωπαϊκή Ένωση να με τιμήσει περισσότερο. Η τιμή ωστόσο δεν μονοπωλείται από τον Χωμ-Χωμ, ο οποίος παίρνει πολύ στα σοβαρά το έργο του μα καθόλου τον εαυτό του. Η τιμή ανήκει στην Ελλάδα, στη γλώσσα της και στους ανθρώπους της. Μακάρι η βράβευση της «Νίκης» να γίνει αφορμή για να σπέρσει η Ευρώπη το βλέμμα της προς τους νεότερους και νεώτατους καλλιτέχνες και δημιουργούς.